

תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. מתוקף הסמכות הקבועה בסעיף 39 לחוק יסוד : הממשלה, להתקין תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 בנוסח שלהלן.
- ב. התקנות תיכנסנה לתוקפן עם פרסומן ברשומות.

להלן נוסח התקנות :

תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד : הממשלה, מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה :

הגדרות 1. בתקנות שעת חירום אלה -

"חולה" – חולה עם ממצא מעבדתי חיובי ל-
nCoV או מי שרופא קבע שהוא חולה במחלה או
שקבע כי יש חשד שהוא חולה בה בהתאם
להנחיות משרד הבריאות גם אם טרם התקבל
ממצא מעבדתי כאמור ;

"מחלה" – המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה
החדש ;

"נגיף הקורונה החדש" - (Novel Coronavirus -
2019-nCov);

"נציג משרד הבריאות" – המנהל הכללי של
משרד הבריאות, ראש שירותי בריאות הציבור או
סגנו ;

"השירות" – שירות הביטחון הכללי ;

2.	הסמכת
לצורך סיוע למשרד הבריאות בביצוע חקירה	שירות
אפידמיולוגית לצמצום ולמניעת התפשטות נגיף	הביטחון
הקורונה החדש, יוסמך השירות לקבל, לאסוף	הכללי
ולעבד מידע טכנולוגי לשם ביצוע בדיקה, בנוגע	
לתקופה של 14 הימים שלפני אבחון של חולה,	
שמטרתה זיהוי נתוני מיקום ונתיב תנועת	
החולה, וזיהוי אנשים שבאו במגע קרוב עמו	
(להלן- פעולות הסיוע) ;	

כן מוסמך השירות להעביר מידע למשרד
הבריאות, כמפורט בתקנות שעת חירום אלה ;

לעניין תקנות שעת חירום אלה, "מידע טכנולוגי"
– למעט תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת
סתר, התשל"ט – 1979.

3. סוגי המידע ותנאי השימוש (א) סוגי המידע הטכנולוגי ותנאים נוספים לשימוש בו, לרבות אופן איסוף המידע, שמירתו, העברתו למשרד הבריאות ומחיקתו יוסדרו על ידי השירות, בנוהל ייעודי שיאשר היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) השירות יעשה שימוש במידע הטכנולוגי ובתוצריו רק לתכלית האמורה בתקנות שעת חירום אלה, ובתום תקופת תוקפן המידע ימחק את המידע

(ג) רשויות המדינה לא יעשו שימוש במידע האמור או בחלק ממנו לכל תכלית אחרת מזו שבתקנה 2, ובכלל זה הליך משפטי או חקירתי.

(ד) עובד ציבור העושה שימוש במידע הטכנולוגי שלא לתכלית האמורה בתקנה 2, דינו מאסר שלוש שנים.

פניה לבקשת סיוע 4. פעולות הסיוע יתבצעו על פי פניה מטעם נציג משרד הבריאות לראש אגף בשירות; הפניה תכלול את שם החולה, תעודת הזהות שלו, מספר הטלפון שלו או חלק ממידע זה.

מענה לבקשת הסיוע 5. מענה לפניית נציג משרד הבריאות, המבוסס על תוצרי פעולות הסיוע, יועבר מהשירות לנציג משרד הבריאות, ויכלול רק את פרטי המידע הדרושים למשרד הבריאות, על אודות האנשים שבאו עם חולה במגע קרוב, כפי שייקבעו בנוהל לפי תקנה 3(א); לא יועבר כל מידע עודף.

נוהל משרד הבריאות 6. משרד הבריאות יקבע בנוהל ייעודי, שיאשר היועץ המשפטי לממשלה, הוראות לעניין בקשת הסיוע, אופן השימוש במידע, החזקתו ומחיקתו, לרבות קביעת מספר מצומצם של בעלי תפקידים בעלי התאמה ביטחונית כמשמעותה בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 המוסמכים לעיין במידע, שיחויבו לחתום על טופס שבו תובהר להם המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד להוראות תקנות שעת חירום אלה.

- הגבלות
לשימוש
במידע
7. (א) מבלי לגרוע מהאמור בתקנה 3(ג), משרד הבריאות לא יעביר לרשות מרשויות המדינה כל מידע שהתקבל מהשירות בהתאם לתקנות שעת חירום אלה; על אף האמור, אין בכך כדי למנוע ממשרד הבריאות להשתמש במידע לצורך אזהרת הציבור או אדם מסוים מפני חשש להדבקות במחלה, או להעביר למשטרת ישראל פרטים ביחס לחייבים בבידוד לצרכי אכיפה.
- (ב) המידע שהועבר מהשירות לפי תקנות שעת חירום אלה, יימחק בידי משרד הבריאות בתום תקופת תוקפן של התקנות, ואולם משרד הבריאות רשאי לשמור את המידע כאמור למשך 60 ימים נוספים מסיום תקופת תוקפן של התקנות לצורך תחקיר פנימי של הפעולות שביצע משרד הבריאות.
- סייגים
8. (א) השירות לא יעסוק בפעילות פיקוח ואכיפה על הפרת חובת בידוד לפי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, ואין באמור בתקנות שעת חירום אלה כדי להסמיך את השירות לסייע בפעילות פיקוח ואכיפה כאמור.
- (ב) השירות יעסוק אך ורק בפעולות סיוע והעברת מידע למשרד הבריאות כמפורט בתקנות שעת חירום אלה, ולא יעמוד בקשר ישיר כלשהו עם חולה או עם אנשים שבאו עמו במגע קרוב כאמור.
- שמירת דינים
9. אין בתקנות אלה, כדי לגרוע מאחריותו או מסמכותו של כל גוף אחר, על פי כל דין.

דיווח 10. משרד הבריאות והשירות ידווחו ליועץ המשפטי לממשלה במועד שייקבע בנוהל לפי תקנה 3(א) או 6, לפי העניין, בין היתר על אלה:

- (1) מספר החולים שלגביהם נאסף מידע טכנולוגי;
- (2) מספר האנשים שאיתר השירות עקב הימצאותם במגע קרוב עם חולה;
- (3) סטטוס מחיקת המידע לפי תקנות 3(ב) ו-6.

תוקף 11. תוקפן של תקנות אלה למשך 14 יום.

_____התש"ף

בנימין נתניהו

_____2020

ראש הממשלה

דברי הסבר

מצ"ב חוות דעת משפטית הנוגעת להצעת ההחלטה בנושא שאושרה בממשלה. חוות דעת עדכנית לעניין התקנות תופץ בנפרד.

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"א באדר התש"ף
17 במרץ 2020

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ט באדר, תש"פ
15 במרץ, 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע להסמיך את שירות הביטחון הכללי (להלן – שב"כ), בהתאם לסעיף 7(ב)6 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב 2002 (להלן – חוק השב"כ), לקבל, לאסוף ולעבד מידע טכנולוגי – לצורך מתן סיוע למשרד הבריאות בביצוע חקירה אפידמיולוגית, שמטרתה בדיקה מתחילת תקופת הדגירה של מיקומים ונתיב תנועה של חולה קורונה מאומת או אנשים שיש חשש כי נדבקו בקורונה וכן אנשים שבאו עמם במגע (להלן – פעולות הסיוע).

מוצע כי סוגי המידע הטכנולוגי ותנאים נוספים לשימוש בהם ייקבעו על-ידי שב"כ, בהתאם לצורכי משרד הבריאות, ובהתאם לנוהל ייעודי שיאושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

עוד מוצע, לקבוע כי שב"כ ייעשה שימוש במידע הטכנולוגי ובתוצריו רק לתכלית האמורה בהחלטה, וכי בתום תקופת ההסמכה – בת 30 יום, המידע יימחק.

מוצע לקבוע כי פעולות הסיוע יתבצעו על-פי פניית מנכ"ל משרד הבריאות, או ראש שירותי בריאות הציבור, וכי פניית מנכ"ל משרד הבריאות יכול שתהא לביצוע פעולה קונקרטית או כחלק מבקשה כללית בנוסף, מוצע לקבוע כי המענה לפניית מנכ"ל משרד הבריאות, כאמור, שמבוסס על תוצרי פעולות הסיוע, יועבר משב"כ ישירות למנכ"ל משרד הבריאות או לראש שירות בריאות הציבור – כמו כן, מוצע כי משרד הבריאות יקבע הוראות לעניין בקשת הסיוע בנוהל ייעודי שיאושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

בהצעת ההחלטה צוין כי אין בהסמכת שב"כ, כאמור, כדי להסמיך את שב"כ לסייע באכיפה או בניטור של החייבים בבידוד לפי הנחיות משרד הבריאות, ושב"כ לא יעסוק בפעילות זו.

לבסוף, בהצעת ההחלטה צוין כי בהתאם לסעיף 7(ב)6 לחוק השב"כ נדרש להעבירה לאישור ועדת הכנסת לענייני השירות.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

1. הצעת החלטה זו מוגשת לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת העשרים ושתיים והקדמת הבחירות, התש"ף-2019 (להלן – חוק ההתפזרות). במצב דברים זה, נדרש לאזן בין חובת האיפוק בעשייה של הממשלה היוצאת לבין הצורך בעשייה ובשמירה על רציפות הפעילות הממשלתית, ובהתאם לכך לבחון האם ניתן להביא כעת את הצעת ההחלטה לאישור ועדת השרים השיקולים הרלוונטיים לצורך ביצוע איזון כאמור כוללים, בין היתר, את השאלות הבאות: עד כמה קיימים דחיפות וכורח בקבלת ההחלטה, האם ההחלטה תביא לקביעת עובדות מוגמרות אשר יקשה על הממשלה הנכנסת לשנות, האם ההחלטה היא תוצר של עבודת מטה שהחלה בטרם התקבל חוק ההתפזרות, ועד כמה קיים חשש שההחלטה מונעת משיקולי בחירות קרובות.

לדעתנו לא קיימת מניעה משפטית לקבל את ההחלטה במועד זה לפי שקיימים טעמי כורח ודחיפות משמעותיים וחד משמעיים שתומכים בקבלת ההחלטה בעת הזו זאת ועוד, להצעת ההחלטה צורפה חוות דעת אפידמיולוגית של משרד הבריאות אשר מבססת את הצורך שבקבלת ההחלטה, ולפיכך נראה שהיא פועלת משיקולים מקצועיים בנוסף, למיטב הבנתנו אין בהצעת ההחלטה כדי להשפיע על סדרי העדיפויות של הממשלה הנכנסת.

לפיכך, כאמור, לא קיימת מניעה משפטית לקבל את ההחלטה במועד זה.

2. סעיף 7(ב)6 לחוק השב"כ מאפשר להסמיק את שב"כ לבצע פעילות בתחום אחר שקבעה הממשלה, כאשר מדובר בפעילות "שנועדה לשמור ולקדם אינטרסים ממלכתיים חיוניים לביטחון הלאומי של המדינה". בעניין זה עולה השאלה האם מניעת התפשטותה של מגפה עולמית מהווה אינטרס ממלכתי וחיוני לביטחון הלאומי של המדינה בדברי ההסבר להצעת ההחלטה נרשם מפורשות כי צמצום התפרצות המחלה ומניעת התפשטותה, או האטת התפשטותה, מהווים אינטרס ממלכתי חיוני לביטחון הלאומי של המדינה.

הגם שאין בהכרח הלימה חד משמעית ומובהקת בין נושאי בריאות לבין הביטחון הלאומי של המדינה, לדעתנו האמור בדברי ההסבר, ובכללם הנסיבות המאוד קיצוניות שידועות בנוגע למחלה זו ולקצב התפשטותה והשלכותיה האפשרויות על כוחות הביטחון ועל חוסנה הכלכלי והביטחוני של מדינת ישראל, מבססים הצדקה במניעת התפשטותה אינטרס ממלכתי חיוני לביטחון הלאומי של המדינה.

3. הצעת ההחלטה מסמיכה את השירות לבצע תפקיד נוסף על התפקידים המנויים בסעיף 7(ב) לחוק השב"כ. עם זאת, יישומה של הצעת ההחלטה עלול לכאורה לפגוע בזכותו של אדם לפרטיות, שמעוגנת בסעיף 7(א)

לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. פגיעה בזכות לפרטיות טעונה עמידה בתנאי פסקת ההגבלה בסעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, שלפיה "אין פוגעים בזכויות שלפי חוק יסוד זה אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה על הנדרש או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו".

השב"כ פועל במסגרת חוק השב"כ, המהווה חוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל ונועד לתכלית ראויה משהחליטה הממשלה להוסיף לשב"כ תפקיד מכח סעיף 7(ב)(6), באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, נעשה הדבר במסגרת חוק השב"כ. אשר לדרישה כי הפגיעה בזכות תהיה במידה שאינה עולה על הנדרש - הצעת ההחלטה כוללת מנגנונים שונים שנועדו לצמצם את הפגיעה ובכללם הגבלת תקופת ההסמכה ל-30 יום, אישור ועדת הכנסת לענייני השירות, וכן הוראות שהשב"כ יעשה שימוש במידע רק לתכלית האמורה בהצעת ההחלטה, וכי המידע יימחק בתום תקופת ההסמכה. בנוסף מוצע כי אופן פניית משרד הבריאות לבקשת הסיוע ואופן איסוף המידע והעברתו למשרד הבריאות על ידי השב"כ, שמירתו ומחיקתו, ייקבעו בנהלים ייעודיים שיאושרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

מטעמי דחיפות, טרם התקבלה עמדת היועצים המשפטיים הרלוונטיים מלבד עמדת הלשכה המשפטית של שב"כ שאישרה שהצעת ההחלטה מקובלת עליה. כמו כן, הצעת ההחלטה אושרה על-ידי הגורמים הרלוונטיים במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

 שלומית ברנע פרגו, עו"ד
 היועצת המשפטית